

Ειδικό ευρωβαρόμετρο 386

Οι Ευρωπαίοι και οι γλώσσες τους

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

- Στον πληθυσμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η **ευρύτερα ομιλούμενη μητρική γλώσσα** είναι η **γερμανική** (16%), έπονται η ιταλική και η αγγλική (13% καθεμία), η γαλλική (12%) και στη συνέχεια η ισπανική και η πολωνική (8% καθεμία).
- Για την **πλειονότητα των Ευρωπαίων, μητρική γλώσσα είναι μία από τις επίσημες γλώσσες** της χώρας στην οποία διαμένουν.
- Λίγο περισσότεροι από τους μισούς Ευρωπαίους (**54%**) είναι σε θέση να **συζητήσουν σε μία τουλάχιστον επιπλέον γλώσσα**, το ένα τέταρτο (25%) ξέρουν να μιλούν δύο τουλάχιστον επιπλέον γλώσσες και ένας στους δέκα (10%) είναι γνώστης τριών τουλάχιστον γλωσσών.
- **Όλοι σχεδόν οι ερωτηθέντες** στο **Λουξεμβούργο** (98%), τη **Λετονία** (95%), τις **Κάτω Χώρες** (94%), τη **Μάλτα** (93%), τη **Σλοβενία** και τη **Λιθουανία** (92% αντιστοίχως και στις δύο) και τη **Σουηδία** (91%) δηλώνουν ότι **ξέρουν να μιλούν τουλάχιστον μία γλώσσα** πέρα από τη μητρική τους.
- Οι χώρες που παρουσιάζουν την **πιο αξιοσημείωτη αύξηση στο ποσοστό** των ερωτηθέντων που δηλώνουν ότι **ξέρουν να μιλούν τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα** αρκετά καλά ώστε να μπορούν να πάρουν μέρος σε συζήτηση, σε σύγκριση με δεδομένα από την προηγούμενη έρευνα του Ευρωβαρόμετρου, είναι η **Αυστρία** (+ 16 ποσοστιαίες μονάδες στο 78%), η **Φινλανδία** (+ 6 μονάδες στο 75%) και η **Ιρλανδία** (+ 6 μονάδες στο 40%).
- Αντίθετα, το **ποσοστό του πληθυσμού που ξέρει να μιλά τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα μειώθηκε** ιδίως στη **Σλοβακία** (-17 ποσοστιαίες μονάδες στο 80%), την **Τσεχική Δημοκρατία** (-12 μονάδες στο 49%), τη **Βουλγαρία** (-11 μονάδες στο 48%), την **Πολωνία** (-7 μονάδες στο 50%) και την **Ουγγαρία** (-7 μονάδες στο 35%). Στις χώρες αυτές, σημειώθηκε κάμψη από το 2005 και μετά στα ποσοστά του πληθυσμού που μπορούν να μιλούν ξένες γλώσσες όπως τα ρωσικά και τα γερμανικά.
- Λίγες χώρες παρουσιάζουν **αξιοσημείωτη αύξηση** στο **ποσοστό** των ερωτηθέντων **που ξέρει να μιλά τουλάχιστον δύο ξένες γλώσσες**, η δε σημαντικότερη αύξηση σημειώνεται στην **Ιταλία** (+ 6 ποσοστιαίες μονάδες στο 22%) και στην **Ιρλανδία** (+ 5 μονάδες στο 18%).

Ωστόσο, εννέα κράτη μέλη παρουσιάζουν **σημαντική πτώση**, άνω των 5 ποσοστιαίων μονάδων: το **Βέλγιο** (-16 ποσοστιαίες μονάδες στο 50%), η

Ουγγαρία (-14 μονάδες, στο 13%), η **Βουλγαρία** (-12 μονάδες, στο 19%), η **Πολωνία** (-10 μονάδες, στο 22%), η **Πορτογαλία** (-10 μονάδες, στο 13%), η **Μάλτα** (-9 μονάδες, στο 59%), το **Λουξεμβούργο** (-8 μονάδες, στο 84%), η **Δανία** (-8 μονάδες, στο 58%) και η **Εσθονία** (-6 μονάδες, στο 52%).

- Οι **χώρες** στις οποίες οι ερωτηθέντες είναι **λιγότερο πιθανό** να μπορέσουν να **μιλήσουν οποιαδήποτε ξένη γλώσσα** είναι η **Ουγγαρία** (65%), η **Ιταλία** (62%), το **ΗΒ** και η **Πορτογαλία** (61% σε καθεμία), τέλος, η **Ιρλανδία** (60%).
- Οι **πέντε ευρύτερα ομιλούμενες ξένες γλώσσες** παραμένουν τα **αγγλικά** (38%), τα **γαλλικά** (12%), τα **γερμανικά** (11%), τα **ισπανικά** (7%) και τα **ρωσικά** (5%).
- Σε εθνικό επίπεδο, τα **αγγλικά** είναι η **ευρύτερα ομιλούμενη ξένη γλώσσα σε 19 από τα 25 κράτη μέλη** στα οποία δεν αποτελούν επίσημη γλώσσα (δηλαδή εκτός του ΗΒ και της Ιρλανδίας).
- Η **πλειονότητα των Ευρωπαίων που μιλούν αγγλικά, γερμανικά, ισπανικά και ρωσικά** ως ξένη γλώσσα **πιστεύουν** ότι η **γλωσσική τους δεξιότητα είναι ανώτερη από βασική**. Οι εκτιμήσεις του επιπέδου γλωσσικής δεξιότητας είναι σε γενικές γραμμές παρόμοιες με τις εκτιμήσεις της έρευνας του 2005.
- Λίγοι περισσότεροι από τα δύο πέμπτα (**44%**) των Ευρωπαίων δηλώνουν ότι **είναι σε θέση να κατανοούν τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα** αρκετά καλά ώστε να μπορούν να **παρακολουθήσουν τις ειδήσεις στο ραδιόφωνο ή την τηλεόραση**. Τα αγγλικά είναι η ευρύτερα κατανοητή γλώσσα, αφού το ένα τέταρτο (25%) των Ευρωπαίων μπορούν να παρακολουθήσουν ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές ειδήσεις στη γλώσσα αυτή. Τα γαλλικά και τα γερμανικά αναφέρονται από το 7% των ερωτηθέντων η καθεμία, ενώ τα ισπανικά από το 5%, τα ρωσικά από το 3% και τα ιταλικά από το 2%.
- **Οι Ευρωπαίοι παρουσιάζουν ακριβώς την ίδια πιθανότητα όσον αφορά την ικανότητα ανάγνωσης ενός άρθρου** εφημερίδας ή περιοδικού σε ξένη γλώσσα, αφού ποσοστό λίγο μεγαλύτερο των δύο πέμπτων (**44%**) των Ευρωπαίων δηλώνουν ότι μπορούν. Και πάλι τα αγγλικά είναι η ευρύτερα διαδεδομένη ξένη γλώσσα, αφού παρόμοιο ποσοστό Ευρωπαίων (25%) είναι σε θέση να διαβάζουν άρθρο εφημερίδας ή περιοδικού στη γλώσσα αυτή. Τα γαλλικά αναφέρονται από το 7% και τα γερμανικά από το 6% των Ευρωπαίων. Ακολουθούν τα ισπανικά, με 4% των απαντήσεων, και στη συνέχεια τα ρωσικά και τα ιταλικά (2%).
- **Οι Ευρωπαίοι είναι κάπως λιγότερο πιθανό** να δηλώσουν ότι **κατανοούν οποιαδήποτε ξένη γλώσσα τόσο καλά ώστε να μπορούν να επικοινωνούν σ' αυτήν επιγραμμικά** (π.χ. με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, Twitter, Facebook κ.λπ.), δεδομένου ότι τα δύο πέμπτα (39%) δηλώνουν ότι μπορούν να χρησιμοποιήσουν τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα κατ' αυτό τον τρόπο. Και πάλι η ευρύτερα αναφερόμενη γλώσσα είναι τα αγγλικά, αφού παρόμοιο ποσοστό Ευρωπαίων (26%) μπορούν να επικοινωνούν επιγραμμικά σ' αυτή τη γλώσσα. Τα

γαλλικά και τα γερμανικά αναφέρονται από το 5% των Ευρωπαίων η καθεμία, ακολουθούνται δε από τα ισπανικά (3%), τα ρωσικά και τα ιταλικά (1%).

- Η πλειονότητα των Ευρωπαίων (**69%**) που μιλούν ξένες γλώσσες αρκετά καλά ώστε να μπορούν να πάρουν μέρος σε συζήτηση, **τις χρησιμοποιούν περιστασιακά**. Τρεις στους δέκα (**30%**) **χρησιμοποιούν** ξένες **γλώσσες συχνά** αλλά όχι καθημερινά και ένα τέταρτο (**25%**) χρησιμοποιούν ξένες γλώσσες **κάθε μέρα ή σχεδόν** κάθε μέρα.
- Οι **Ευρωπαίοι** δηλώνουν ότι **χρησιμοποιούν τακτικά ξένες γλώσσες όταν παρακολουθούν ταινίες/τηλεόραση ή ακούν ραδιόφωνο** (37%), όταν **χρησιμοποιούν το διαδίκτυο** (36%) και όταν **επικοινωνούν με φίλους** (35%). Το 27% των ερωτηθέντων αναφέρουν ότι χρησιμοποιούν ξένες γλώσσες τακτικά για συζητήσεις στην εργασία και το 50% στις διακοπές τους στο εξωτερικό.
- Οι πιο αξιοσημείωτες αλλαγές σε σχέση με το 2005 είναι η **αύξηση του ποσοστού των Ευρωπαίων που χρησιμοποιούν τακτικά ξένες γλώσσες στο διαδίκτυο** (+10 ποσοστιαίες μονάδες) και όταν **παρακολουθούν ταινίες/τηλεόραση ή ακούν ραδιόφωνο** (+8 μονάδες). Το ποσοστό των Ευρωπαίων που δεν χρησιμοποιούν ξένη γλώσσα τακτικά σε καμία κατάσταση έπεσε από το 13% το 2005 στο 9% το 2012.
- Οι **περισσότεροι Ευρωπαίοι δεν αυτοχαρακτηρίζονται ως δραστήριοι μαθητές ξένων γλωσσών**. Περίπου το ένα τέταρτο (23%) των Ευρωπαίων δεν έμαθαν ποτέ μια ξένη γλώσσα, ενώ λίγο περισσότεροι τα δύο πέμπτα (44%) δεν έμαθαν γλώσσα πρόσφατα και δεν σκοπεύουν να αρχίσουν να μαθαίνουν.
- Μόνο μια μειονότητα (**14%**) **εξακολούθησαν να μαθαίνουν μια ξένη γλώσσα τα τελευταία δύο χρόνια**. λιγότεροι από ένας στους δέκα (7%) άρχισαν να μαθαίνουν μια καινούργια γλώσσα την τελευταία διετία· παρόμοιο ποσοστό (8%) δεν έμαθαν γλώσσα πρόσφατα, αλλά σκοπεύουν να ξεκινήσουν την επόμενη χρονιά.
- Οι Ευρωπαίοι μάλλον επισημαίνουν την εργασία σε μια άλλη χώρα ως το βασικό πλεονέκτημα εκμάθησης μιας νέας γλώσσας· αυτή την άποψη έχουν τα τρία πέμπτα των Ευρωπαίων (61%). Λίγοι περισσότεροι από τους μισούς Ευρωπαίους (53%) αντιλαμβάνονται ως βασικό πλεονέκτημα τη χρήση της γλώσσας κατά την εργασία (συμπεριλαμβανομένων των ταξιδιών στο εξωτερικό). Ένα ελαφρώς μικρότερο ποσοστό (46%) αναφέρουν τη δυνατότητα πραγματοποίησης σπουδών στο εξωτερικό και τη δυνατότητα χρησιμοποίησης της ξένης γλώσσας στις διακοπές στο εξωτερικό (47%).
- Το **88%** των Ευρωπαίων **θεωρούν** ότι η **γνώση άλλων γλωσσών** πέρα από τη μητρική τους γλώσσα **είναι πολύ χρήσιμη**.
- Τα δύο τρίτα των Ευρωπαίων (67%) θεωρούν τα αγγλικά ως μία από τις δύο χρησιμότερες γλώσσες για τους ίδιους.

- Οι γλώσσες που θεωρούνται χρησιμότερες αμέσως μετά τα αγγλικά είναι οι εξής: γερμανικά (17%), γαλλικά (16%), ισπανικά (14%) και κινεζικά (6%).
- Σημειώθηκε μείωση του ποσοστού εκείνων που θεωρούν ότι τα γαλλικά είναι σημαντική γλώσσα (-9 ποσοστιαίες μονάδες) και εκείνων που θεωρούν ότι τα γερμανικά είναι σημαντική γλώσσα για την προσωπική ανάπτυξη του ατόμου (-5 μονάδες). **Οι Ευρωπαίοι θεωρούν με μεγαλύτερη πιθανότητα σήμερα σε σχέση με το 2005 ότι τα κινεζικά είναι σημαντική γλώσσα (+4 μονάδες).**
- Το **98%** των Ευρωπαίων **θεωρούν την καλή γνώση άλλων ξένων γλωσσών χρήσιμη για το μέλλον των παιδιών τους.**
- Μεταξύ των γλωσσών που θεωρούνται χρήσιμες, τόσο τα γαλλικά όσο και τα γερμανικά αναφέρονται από ένα ποσοστό της τάξης του 20% των Ευρωπαίων, τα ισπανικά από ποσοστό 16% και τα κινεζικά από ποσοστό 14% των Ευρωπαίων. Περίπου τέσσερις στους πέντε Ευρωπαίους θεωρούν τα αγγλικά ως μια από τις χρησιμότερες γλώσσες για το μέλλον των παιδιών τους.
- Σημειώθηκε μείωση (-13 ποσοστιαίες μονάδες) από το 2005 του ποσοστού των Ευρωπαίων που θεωρούν ότι τα γαλλικά είναι σημαντική γλώσσα που πρέπει να μάθουν τα παιδιά τους για το μέλλον και επίσης μείωση (-8 μονάδες) του ποσοστού των Ευρωπαίων που θεωρούν ότι τα γερμανικά είναι σημαντική γλώσσα που πρέπει να μάθουν τα παιδιά τους.
- Ενώ η αντίληψη ότι τα **κινεζικά** είναι χρήσιμη γλώσσα για την προσωπική ανάπτυξη του ατόμου είναι ελαφρώς πιο διαδεδομένη σήμερα σε σχέση με το 2005 (+4 ποσοστιαίες μονάδες), η αντίληψη για την αξία της **ως σημαντικής γλώσσας που πρέπει να μαθαίνουν τα παιδιά** είναι **αισθητά πιο διαδεδομένη σε σχέση με το 2005 (+12 μονάδες).**
- **Οι Ευρωπαίοι μάλλον πιστεύουν ότι η δωρεάν διδασκαλία, θα ενίσχυε γι'αυτούς τις πιθανότητες να μάθουν ή να βελτιώσουν τις γνώσεις τους σε μια ξένη γλώσσα,** όπως αναφέρουν οι τρεις στους δέκα περίπου (**29%**). Περίπου το ένα πέμπτο των Ευρωπαίων δηλώνουν ότι θα ήταν πολύ πιθανότερο να μάθουν ή να βελτιώσουν τις γνώσεις τους σε μια ξένη γλώσσα, εάν πληρώνονταν για να μάθουν (19%), εάν μπορούσαν να τη μάθουν στη χώρα στην οποία μιλιέται (18%) και εάν αυτό βελτίωνε τις προοπτικές της σταδιοδρομίας τους (18%).
- **Ο συχνότερα αναφερόμενος φραγμός στην εκμάθηση μιας άλλης γλώσσας είναι η έλλειψη κινήτρου,** αφού το ένα τρίτο (34%) των Ευρωπαίων δηλώνουν ότι αυτό τους αποθαρρύνει. Περίπου το ένα τέταρτο των Ευρωπαίων αναφέρουν ως φραγμό την **έλλειψη χρόνου** για τη σωστή εκμάθηση μιας γλώσσας (28%) **και το υψηλό κόστος** (25%). Ένα πέμπτο (19%) των Ευρωπαίων δηλώνουν ότι δεν είναι καλοί στις γλώσσες και ότι αυτό τους αποθαρρύνει.
- Η **ευρύτερα διαδεδομένη μέθοδος** για την **εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας** είναι τα μαθήματα στο σχολείο. Λίγο περισσότεροι από τα δύο τρίτα των

Ευρωπαίων (68%) έμαθαν μια ξένη γλώσσα μ' αυτό τον τρόπο. Πολύ μικρότερα είναι τα ποσοστά των Ευρωπαίων που έμαθαν μια ξένη γλώσσα μιλώντας σε ανεπίσημο πλαίσιο με φυσικό ομιλητή (16%), συμμετέχοντας σε ομαδικά μαθήματα ξένων γλωσσών εκτός σχολείου με δάσκαλο (15%) και κάνοντας συχνά ή μεγάλης διάρκειας ταξίδια στη χώρα στην οποία μιλιέται η γλώσσα (15%). Οι Ευρωπαίοι μάλλον θεωρούν ότι τα μαθήματα ξένων γλωσσών στο σχολείο είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος με τον οποίο έμαθαν μια ξένη γλώσσα.

- Υπάρχει **ευρεία συναίνεση** μεταξύ των Ευρωπαίων ως προς το ότι **ο κάθε πολίτης** της ΕΕ **θα έπρεπε να είναι σε θέση να μιλάει τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα**. σ' αυτό συμφωνούν περισσότεροι από τέσσερις στους πέντε (84%).
- Οι Ευρωπαίοι, στην πλειονότητά τους, υποστηρίζουν το όραμα της ΕΕ ότι οι πολίτες της ΕΕ θα πρέπει να είναι σε θέση να μιλούν τουλάχιστον δύο ξένες γλώσσες· περισσότεροι από επτά στους δέκα **(72%) συμφωνούν ότι οι πολίτες της ΕΕ θα πρέπει να είναι σε θέση να μιλούν περισσότερες από μία γλώσσα** επιπλέον της μητρικής τους.
- Η πλειονότητα των Ευρωπαίων **(81%) συμφωνούν ότι όλες οι γλώσσες που μιλιούνται στην ΕΕ θα πρέπει να έχουν ισότιμη μεταχείριση**. Ακόμη και αν περίπου επτά στους δέκα (69%) πιστεύουν ότι οι Ευρωπαίοι θα πρέπει να μπορούν να μιλούν μια κοινή γλώσσα, η άποψη αυτή δεν φτάνει ως το σημείο να θεωρήσουν ότι οποιαδήποτε γλώσσα θα πρέπει να έχει προτεραιότητα έναντι των άλλων.
- Ελαφρώς περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες **(53%) συμφωνούν ότι τα θεσμικά όργανα της ΕΕ θα πρέπει να χρησιμοποιούν μία γλώσσα** όταν **επικοινωνούν με τους πολίτες**, ενώ περισσότεροι από δύο στους πέντε αποδοκιμάζουν αυτή την ιδέα.
- Περισσότεροι από τα τρία τέταρτα **(77%)** των ερωτηθέντων **πιστεύουν ότι η βελτίωση των γλωσσικών δεξιοτήτων θα πρέπει να είναι πολιτική προτεραιότητα**.
- Περισσότεροι από δύο στους πέντε ερωτηθέντες **(44%) συμφωνούν ότι προτιμούν τους υπότιτλους** από τη μεταγλώττιση όταν παρακολουθούν ξένες ταινίες ή τηλεοπτικές εκπομπές, αλλά ένα ελαφρώς μεγαλύτερο ποσοστό (52%) διαφωνούν και δεν προτιμούν τους υπότιτλους.
- **Οι Ευρωπαίοι υποστηρίζουν ότι η μετάφραση διαδραματίζει σημαντικό ρόλο σε ένα ευρύ φάσμα τομέων της κοινωνίας**, κατά κύριο λόγο στην παιδεία και τη μάθηση (76%), στην υγεία και την ασφάλεια (71%). Οι Ευρωπαίοι αντιλαμβάνονται τη μετάφραση ως κάτι σημαντικό όταν αναζητούν θέση εργασίας (68%), όταν μαθαίνουν ειδήσεις για γεγονότα που συνέβησαν σε άλλες χώρες (67%), όταν συμμετέχουν σε δραστηριότητες της ΕΕ ή ενημερώνονται γι' αυτές (60%), όταν επικοινωνούν με δημόσιες υπηρεσίες (59%) ή όταν απολαμβάνουν

δραστηριότητες αναψυχής, όπως η τηλεόραση, ο κινηματογράφος και το διάβασμα (57%).

- Λίγοι περισσότεροι από δύο στους πέντε Ευρωπαίους (**43%**) δηλώνουν πως **η μετάφραση παίζει σημαντικό ρόλο στην καθημερινή τους ζωή**, ενώ λίγο λιγότεροι από έναν στους έξι (**16%**) θεωρούν τον ρόλο της μετάφρασης **πολύ σημαντικό**.

Τρεις στους δέκα Ευρωπαίους (30%) δηλώνουν ότι η μετάφραση δεν παίζει κανέναν ρόλο στην καθημερινή τους ζωή.